

*Karme Filtrs īpašnieks
Andrejs Belogorskis: vieni no
pirmajiem rūpnieciskajiem
klientiem bijuši pārtikas
ražotāji, kuru produktu
kvalitāte atkarīga no ūdens –
alus darītavas, minerālūdens
un sulu ražotāji*

Kāpēc Goliāti uzticas Dāvidam

Netīru ūdeni padarīt tīru — šī *Karme Filtrs* prasme ir pieprasīta gan Latvijā, gan ārzemēs, jo uzņēmums sadarbojas ar pasaulē spēcīgām tehnoloģiju kompānijām

MĒS NEKO neražojam, taču mūsu potenciālie klienti ir visi, kam nepieciešams ūdens, saka uzņēmuma

Karme Filtrs īpašnieks Andrejs Belogorskis. «Mēs radām inženiertehniskos risinājumus. Sākot ar privātmājām un beidzot ar metalurģiskajiem kombinātiem.» Uz Andreja vizītkartes rakstīts «Dipl. Ing.», un tieši inženieri veido 48 darbinieku lielā kolektīva pamatkodolu, tāpēc nebrīnos, kad viņš saka – būtībā jūtos kā inženieris, nevis biznesmenis.

«Ne mūsu partnerus Rietumos, ne klientus Austrumos neinteresē, kāds es esmu vai neesmu superprezidents. Viņus interesē mana kvalifikācija un konkrēti tehnoloģiski risinājumi,» uzsver Belogorskis.

«Mēs strādājam tikai ar pasaules globālo kompāniju pirmo piecnieku»

Partneru un klientu saraksts ir tiešām iespaidīgs.

«Mēs strādājam tikai ar pasaules globālo kompāniju pirmo piecnieku, kas ilgstoši specializējušies ūdens apgādes un attīrīšanas tehnoloģiju izstrādē. To vidū ir tādas, kuru gada apgrozījums sasniedz 25 miljardus.»

TAIVĀNĀ AP 80%
TEHNOĻIŠKO
NOTEKŪDEŅU
ATTĪRA UN IZMANTO
ATKĀRTOTI, TAJĀ
SKAITĀ ARĪ PĀRTIKAS
RAŽOŠANĀ, BET
SINGAPŪRĀ
PAT LĪDZ 100%.

Savukārt starp klientiem Latvijā ir *Aldaris*, *Gutta*, *Cido grupa*, *Liepājas metalurģis*. Bet Krievijā, kas pašlaik ir galvenais uzņēmuma noieta tirgus, piemēram, *Toyota* ražotne Sanktpēterburgā, divi Irkutskas TEC un Novgorodas metalurģijas kombināts.

VISDĀRGĀKĀS LIETAS

«Mēs tomēr esam neliels uzņēmums,» atzīst Belogorskis, neraugoties uz to, ka firmas apgrozījums pērn bija 1,8 miljoni latu, tam ir meitasuzņēmums Maskavā ar 18 darbiniekiem un pārstāvniecības Lietuvā un Kaļiņingradā.

Tad kāpēc pasaules Goliātiem nepieciešams latviešu Dāvids?

Acimredzot tāpēc, ka jau kopš dibināšanas 1994.gadā, kad *Karme Filtrs* bija vienīgais šāda veida uzņēmums Baltijā, tas kalpojis par savdabīgu tilto mūsdienu tehnoloģiju pārnese no Rietumiem uz Austrumiem. ▶

Bet sākās viss pirms 20 gadiem. Belogorskis, kurš savu inženiera diplomu ieguva Rīgas Civilās aviācijas institūtā un gadus sešus nostrādāja pētnieciskajā institūtā, tolaik jau nodarbojās ar biznesu. Vispirms kooperatīvu laikos izdeva grāmatas, kuras galvenokārt realizēja Krievijā, kā pats saka – no Maskavas līdz Jaltai. Tad neilgi darbojās Azerbaidžānas–Latvijas tirdzniecības nama valdē. «Tie bija diezgan primitīvi bartera darījumi, jo Latvijai vajadzēja dīzeļdegvielu, bet Azerbaidžānai – mūsu sviestu, krējumu un citus piena produktus,» atceras Belogorskis, kurš uzreiz sapratis – šādi maiņas tirdzniecībai nebūs ilgs mūžs.

Jūrmalā galvenā dzeramā ūdens problēma ir sulfāts, kas pārsniedz normas. To «iespējams atrisināt vienīgi jonu līmenī, nevis ūdeni vienkārši filtrējot»

Tad kāds Andreja draugs, kurš joprojām strādā Ārlietu ministrijā, bet tolaik stažējies Nīderlandē, teicis: «Mūs bieži aicina tikties un izvaicā par Latvijas ekonomiku. Atbrauc, iepazīstināšu ar dažiem cilvēkiem – varbūt nākotnē noder.» Belogorskis, kurš jau bija reģistrējis savu kompāniju *Karme*, bet nekādu nopietnu saimniecisko darbību vēl nebija sācis, aizbrauca.

Nīderlandieši interesējušies par biznesa perspektīvu Latvijā. Tie bijuši pasaules un Eiropas mēroga uzņēmēji, kamēr Latvijas uzņēmējs vēl tikai spēra pirmos soļus brīvā tirdzniecībā. Loģiski – nekāda sadarbība rasties nevarēja. Tomēr tikšanās Roterdamā ar vienu no nīderlandiešu

biznesa senioriem Amerala kungu izrādījās liktenīga.

«Kad prasīju šim pieredzējušajam uzņēmējam, kurš bija radījis unikālu kuģu iekraušanas un izkraušanas konveijeru, – kurš no biznesiem mūsdienās ir visperspektīvākais, viņš atbildēja: ja tagad vajadzētu sākt no sākuma, es ieguldītu ūdenī un gaisā. Vairākumam šķiet, ka šie resursi ir neizmēļami un neko nemaksā. Bet tie nebūt nav neizmēļami un maksā tieši tik, cik nepieciešams to atjaunošanai.»

Tā īsti šo vārdu jēgu Andrejs sapratis pēc pusgada, kad vēlreiz uzaicināts uz Nīderlandi apmeklēt ūdens attīrīšanas un pārstrādes tehnoloģijām veltīto izstādi *AquaTech Amsterdam*.

«Tur savām acīm redzēju, ka tas patiešām ir ļoti nopietns, tehnoloģiski spēcīgs mūsdienu ekonomikas segments,» viņš atceras. Tas ne tikai pārsteidzis, bet arī licis pieņemt izšķirošu lēmumu par paša biznesu.

Sākumā tās bijušas ūdens attīrīšanas iekārtas, kas pirktas Rietumeiropā un piedāvātas klientiem Latvijā. Tomēr drīz kļuvis skaidrs, ka šajā nozarē Rietumos sasniegts tik augsts tehnoloģiju līmenis, ka iekārtas no atsevišķiem komponentiem iespējams izgatavot pašiem. Savukārt rāmjus, uz kuriem to visu montēt, vai tvertnes un citas vienkāršas lietas var pasūtīt ražotājiem tepat Latvijā.

«Tiesa, vispirms mums vajadzēja saprast, ko un kā montēt, apgūstot šā procesa inženiertehnisko algoritmu,» stāsta Belogorskis. «Lai arī bez īpašas sajūsmas, tomēr viena no Francijas kompānijām mūs iepazīstināja ar likumsakarībām, niansēm un nelielajām viltībām, kas jāzina ūdens attīrīšanas iekārtu ražošanā.»

90.gadu sākums bija attīstībai ļoti pateicīgs laiks. Andrejs domā, ka neviena no lielajām kompānijām, kas tagad ir *Karme Filtrs* partneri, šodien darījumos neielastos. «Mēs viņiem esam pārāk mazi. Bet toreiz, kad vispār nekas nebijām, varējām atļauties diezgan nekaunīgi aiziet uz kompāniju ar 10 miljardu gada apgrozījumu un teikt: labdien, mēs esam no Latvijas un gribam ar jums kopā taisīt biznesu.» Apstulbuši uzrunātie vispirms atbildējuši: «Labi, taisām!» un tikai pēc tam ņēmuši karti un prasījuši, kur tā Latvija atrodas.

Sākumā *Karme Filtrs* galvenokārt strādājis ar individuālajiem klientiem. 90.gadu vidū parādījās pirmā nauda. Cilvēki sāka būt lielās mājās, pirka dārgus apkures katlus un santehniku, bet ūdeni ņēma no dziļurbuma akām un iedzīvošanās problēmās. Kalcija

3 biznesa principi

1

Reputācija ir svarīgāka par naudu.

2

Nedrīkst uzņemties to, ko nespēj izpildīt.

3

Nevajag nevienu apskaust, bet meklēt, kur slēpjas pašu priekšrocības.

Pašlaik SIA *Karme Filtrs* ir ap 1500 klientu Latvijā, Krievijā, Lietuvā, Ukrainā, Baltkrievijā, Azerbaidžanā, Uzbekistānā un citās valstīs

karbonāts, dzelzs, citas minerālvielas radīja nosēdumus, bojājot dārgās iekārtas. Vienīgais risinājums – efektīvas attīrīšanas iekārtas.

ATDOT ŪDENIM TĀ VĒRTĪBU

Trīs gadus pēc dibināšanas, 1997. gadā, uzņēmums strauji iegāja Krievijas tirgū, bet pēdējo desmit gadu laikā realizēti vērienīgi projekti arī Lietuvā, Baltkrievijā, Ukrainā, Azerbaidžanā un Uzbekistānā.

Vieni no pirmajiem rūpnieciskajiem klientiem bijuši pārtikas ražotāji, kuru produktu kvalitāte atkarīga no ūdens – alus darītavas, minerālūdens un sulu ražotāji. «Padomju laika iekārtas bija nolietojušās, tehnoloģijas novecojušās, un viņi nāca pie mums,» atceras Belogorskis. Pirmajiem klientiem sekojuši uzņēmumi, kuros ūdeni izmanto tehnoloģiskiem procesiem

– siltuma ražošanai, dzesēšanai vai dažādu iekārtu mazgāšanai. Ar laiku par ūdens attīrīšanas iekārtām arvien vairāk sākušas interesēties arī pašvaldības.

Tas licis spert nākamos soļus *Karme Filtrs* attīstībā. «Pašlaik, kad ne tuvu vairs neesam vienīgie un sevišķi Krievijā uz papēžiem min konkurenti, mēs arvien vairāk pievēršamies jomai, kurā konkurence vismazākā, bet pievienotā vērtība visaugstākā. Tie ir nestandarta tehnoloģiskie un inženiertehniskie risinājumi konkrētos objektos. Jo vienmēr būs kāds, kas nepirks uzvalku veikalā, bet šūs pie laba skrodera.»

Kā vienu no šādiem projektiem Belogorskis min nupat ekspluatācijā nododamās Jūrmalas ūdens attīrīšanas iekārtas. Jūrmalā ūdens galvenā problēma – sulfāts jeb SO₄, kas

JŪRMALAS JAUNĀS
ATTĪRĪŠANAS
IEKĀRTAS
STUNDĀ ATTĪRA
300 KUBIKMETRUS
ŪDENS, GARANTĒJOT
AUGSTU KVALITĀTI,
KO NODROŠINA
290 SPECIĀLI
NANOFILTRĀCIJAS
MEMBRĀNU MODUĻI.

dzeramajā ūdenī pārsniedz Latvijas un ES noteiktās normas. Mediķi apgalvo, ka ilgstoša šāda ūdens lietošana paaugstina risku saslimt ar sirds un asinsvadu slimībām. «Diemžēl šo problēmu iespējams atrisināt vienīgi jonu līmeni, nevis ūdeni vienkārši filtrējot,» skaidro Belogorskis. «Tāpēc nepieciešams izmantot speciālu membrānu tehnoloģiju, ko mēs ieviešam ūdens attīrīšanas stacijās, vienlaikus nodrošinot 300 m³ ūdens piegādi stundā, kas ir ļoti daudz.»

Pašlaik Andreju visvairāk priecē tas, ka pēc 15 gadu sadarbības ar tādām globālām kompānijām kā *Nalco*, *Pentair Water*, *Dow Chemicals*, *Veolia Water*, *Grundfos* viņa uzņēmums kļuvis par savdabīgu testa laboratoriju, kas palīdz šo Goliātu izstrādātās tehnoloģijas ieviest praksē. Tas liecinot, ka visu šo laiku izdevies saglabāt savu reputāciju partneru acīs, istenojot vienu no biznesa principiem – svarīgi nevis cik, bet kā tu pelni. Tiesa, reputācijai līdzī nāk pārbaudījumi. Nereti ierodoties klienti, kuri gatavi maksāt lielu naudu, ja *Karme Filtrs* inženieri tiks galā ar viņu problēmām. «Bet mēs redzam, ka nekādu problēmu nav – tā ir šo klientu iztēlē. Tad gan jāsit sev pa pirkstiem, lai nekristu kārdinājumā paņemt naudu, ko tev dod par neko,» saka Andrejs.

Tomēr nākotne nelielajam Latvijas uzņēmumam ar pasaules skatījumu piedāvā jaunus izaicinājumus. Lielai daļai attīrīšanas iekārtu ekspluatācijas termiņš ir vismaz 30 gadu. Tātad – jo vairāk viņi tās uzstāda šodien, jo mazāk darba būs rīt. Un infrastruktūras līmeni to jau varot just. Kas atliek? Nākotnē nodarboties vienīgi ar apkopi?

Nē, strikti atbild Belogorskis. Latvijā bez *Karme Filtrs* šajā nozarē esot vēl vismaz piecas spēcīgas kompānijas, kas konkurē savā starpā. Bet pienācis laiks, gluži kā sportistiem, apvienoties valsts izlasē un ķerties pie lieliem projektiem ārpus Latvijas, ko vienatnē pacelt nav pa spēkam.

Savukārt tehnoloģiski nākotnē arvien nozīmīgāki kļūs projekti, kuros ūdeni attīrīs līdz tādai pakāpei, lai to var izmantot atkārtoti. «Pēdējā laikā mēs arvien aktīvāk iesaistāmies šādos projektos,» stāsta Andrejs Belogorskis. Viens no tiem esot metalurģiskais kombināts Novgorodas pievārtē. Kopā ar amerikāņiem, kas rūpnicu projektēja, latvieši ir izstrādājuši sistēmu, kā no ražošanā izmantotā ūdens pilnīgi nekas nenonāk apkārtējā vidē – tas simtprocentīgi atgriežas atpakaļ ražošanas procesā. ●